

Gösterge Faiz Oranı Reformu

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7’de Yapılan Değişiklikler

TFRS 9 Finansal Araçlar'da Yapılan Değişiklikler

6.8.1–6.8.12 ve 7.1.8 paragrafları eklenmiştir. 6.8.1 paragrafından önce yeni bir başlık eklenmiştir. 6.8.4, 6.8.5, 6.8.6, 6.8.7 ve 6.8.9 paragraflarından önce yeni alt başlıklar eklenmiştir. Okuma kolaylığı açısından bu paragrafların altı çizilmemiştir.

7.2.26 paragrafı değiştirilmiştir. Bu paragraftaki yeni metnin altı çizilmiştir.

Bölüm 6 Korunma Muhasebesi

...

6.8 Korunma Muhasebesinin Belirli Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Geçici İstisnalar

- 6.8.1 İşletme, 6.8.4–6.8.12 paragrafları ile 7.1.8 ve 7.2.26(d) paragraflarını, gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenen tüm korunma ilişkilerine uygular. Bu paragraflar yalnızca bu tür korunma ilişkileri için geçerlidir. Bir korunma ilişkisi ancak reformun aşağıdaki hususlarda belirsizliklere neden olması halinde gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenir:
- (a) Korunulan risk olarak tanımlanan gösterge faiz oranı (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen) ve/veya
 - (b) Korunan kalemin veya korunma aracının gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı.
- 6.8.2 6.8.4–6.8.12 paragraflarının uygulanması açısından, “gösterge faiz oranı reformu”, bir gösterge faiz oranının Finansal İstikrar Kurulu’nun Temmuz 2014 tarihli “Başlıca Gösterge Faiz Oranları Reformu”¹ raporundaki tavsiyeler sonucunda ortaya çıkan alternatif bir gösterge oranı gibi bir oranla değiştirilmesi de dâhil olmak üzere, bir gösterge faiz oranına ilişkin piyasa genelinde yapılan reformu ifade eder.
- 6.8.3 6.8.4–6.8.12 paragrafları yalnızca bu paragraflarda belirtilen hükümlere ilişkin istisna sağlar. İşletme, gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenen tüm korunma ilişkilerine korunma muhasebesinin diğer tüm hükümlerini uygulamaya devam eder.

Nakit Akış Değişkenliğinden Korunmada Gerçekleşme İhtimalinin Yüksek Olmasına İlişkin Hüküm

- 6.8.4 6.3.3 paragrafı uyarınca bir tahmini işlemin (veya bunun bir unsurunun) gerçekleşme ihtimalinin yüksek olup olmadığının belirlenmesi açısından işletme, korunan nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen), gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğini varsayar.

Nakit Akış Değişkenliğinden Korunma Fonunda Biriken Tutarın Yeniden Sınıflandırılması

- 6.8.5 Korunmaya konu gelecekteki nakit akışlarının gerçekleşmesinin beklenip beklenmediğinin belirlenmesi amacıyla 6.5.12 paragrafındaki hükmün uygulanması açısından işletme, korunan nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen), gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğini varsayar.

Korunan Kalem ve Korunma Aracı Arasındaki Ekonomik İlişkinin Değerlendirilmesi

- 6.8.6 6.4.1(c)(i) ve B6.4.4–B6.4.6 paragraflarındaki hükümlerin uygulanması açısından işletme, korunan nakit akışlarının ve/veya korunulan riskin dayandığı veya korunma aracına ilişkin nakit akışlarının dayandığı

¹ “Başlıca Gösterge Faiz Oranları Reformu” raporuna http://www.fsb.org/wp-content/uploads/r_140722.pdf adresinden ulaşılabilir.

gösterge faiz oranının (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen), gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğini varsayar.

Bir Kalemin Bileşenin Korunan Kalem Olarak Tanımlanması

- 6.8.7 6.8.8 paragrafı faiz oranı riskinin sözleşmeyle belirlenmeyen bir gösterge unsurdan korunması işlemine uygulanmadığı sürece işletme, risk bileşenin ayrı olarak belirlenebilir olmasına ilişkin 6.3.7(a) ve B6.3.8 paragraflarında yer alan hükmü yalnızca korunma ilişkisinin başlangıcında uygular.
- 6.8.8 Korunma aracının ve korunan kalemin sıklıkla değişmesi nedeniyle işletmenin, korunma işleminin belgelendirilmesiyle tutarlı olarak, korunma ilişkisini yeniden düzenlemesi (ilişkiyi sonlandırması ve yeniden başlatması) durumunda (diğer bir ifadeyle işletmenin, hem korunan kalemlerin hem de korunma araçlarının uzun süre aynı kalmadığı dinamik bir süreç kullanması durumunda), işletme risk bileşenin ayrı olarak belirlenebilir olmasına ilişkin 6.3.7(a) ve B6.3.8 paragraflarında yer alan hükmü yalnızca korunma ilişkisinde bir korunan kalemi ilk tanımladığı sırada uygular. Değerlendirmenin korunma işleminin başlangıcında veya daha sonrasında yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın, korunma ilişkisinde ilk kez tanımlandığı sırada değerlendirilmiş olan bir korunan kalem, aynı korunma ilişkisi içinde daha sonra yapılacak herhangi bir yeniden tanımlamada tekrar değerlendirilmez.

Uygulamanın Sonlandırılması

- 6.8.9 İşletme, 6.8.4 paragrafını aşağıdaki tarihlerden erken olanında bir korunan kaleme uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunan kalemin gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
- (b) Korunan kaleme ilişkin korunma ilişkisi sonlandırıldığında.
- 6.8.10 İşletme, 6.8.5 paragrafını uygulamayı aşağıdaki tarihlerden erken olanında ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunan kalemin gösterge faiz oranına dayalı gelecekteki nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
- (b) Sonlandırılan korunma ilişkisiyle ilgili olarak nakit akış değişikliğinden korunma fonunda biriken tutarın tamamı kâr veya zararda yeniden sınıflandırıldığında.
- 6.8.11 İşletme, 6.8.6 paragrafını aşağıdaki durumlarda bir korunan kaleme ve bir korunma aracına uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunan kalem için, korunulan risk veya korunan kalemin gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
- (b) Korunma aracı için, korunma aracının gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında.
- Korunan kalem ve korunma aracının ait olduğu korunma ilişkisine 6.8.11(a) veya 6.8.11(b) paragrafında belirtilen tarihlerden önce son verilmesi halinde işletme, korunma ilişkisine son verilen tarihte ilgili korunma ilişkisine 6.8.6 paragrafını uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır.
- 6.8.12 Bir kalemler grubunu korunan kalem olarak veya bir finansal araç bileşimini korunma aracı olarak tanımlarken işletme, korunulan risk ve/veya ilgili kalemin veya finansal aracın gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizliğin ortadan kalkması durumunda, 6.8.9, 6.8.10 veya 6.8.11 paragraflarından ilgili olanı uyarınca 6.8.4–6.8.6 paragraflarını münferit bir kaleme veya bir finansal araca uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır.

Bölüm 7 Yürürlük Tarihi ve Geçiş

7.1 Yürürlük Tarihi

- ...
- 7.1.8 Eylül 2019'da yayımlanan ve TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'de değişiklikler yapan *Gösterge Faiz Oranı Reformu*'yla Bölüm 6.8 eklenmiş ve 7.2.26 paragrafı değiştirilmiştir. İşletme bu değişiklikleri 1 Ocak 2020'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygular. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Erken uygulama halinde bu husus dipnotlarda açıklanır.

7.2 Geçiş

...

Korunma Muhasebesine İlişkin Geçiş Hükümleri (Bölüm 6)

...

7.2.26 Bu Standarttaki korunma muhasebesi hükümlerinin ileriye yönelik uygulamasının istisnası olarak:

...

(d) İşletme, Bölüm 6.8'deki hükümleri geriye dönük olarak uygular. Söz konusu geriye dönük uygulama yalnızca, işletmenin ilgili hükümleri ilk kez uyguladığı raporlama döneminin başında mevcut olan veya sonrasında tanımlanmış olan korunma ilişkileri ve işletmenin ilgili hükümleri ilk kez uyguladığı raporlama döneminin başında mevcut olan nakit akış değişkenliğinden korunma fonunda biriken tutarlar için geçerlidir.

TMS 39 Finansal Araçlar Muhasebeleştirme ve Ölçme’de Yapılan Değişiklikler

102A–102N ve 108G paragrafları eklenmiştir. 102A paragrafından önce yeni bir başlık eklenmiştir. 102D, 102E, 102F, 102H ve 102J paragraflarından önce yeni alt başlıklar eklenmiştir. Okuma kolaylığı açısından bu paragrafların altı çizilmemiştir.

Korunma işlemi

...

Korunma muhasebesinin belirli hükümlerinin uygulanmasına ilişkin geçici istisnalar

- 102A İşletme, 102D–102N ve 108G paragraflarını, gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenen tüm korunma ilişkilerine uygular. Bu paragraflar yalnızca bu tür korunma ilişkileri için geçerlidir. Bir korunma ilişkisi ancak reformun aşağıdaki hususlarda belirsizliklere neden olması halinde gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenir:
- (a) Korunulan risk olarak tanımlanan gösterge faiz oranı (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen) ve/veya
- (b) Korunan kalemin veya korunma aracının gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı.
- 102B 102D–102N paragraflarının uygulanması açısından “gösterge faiz oranı reformu”, bir gösterge faiz oranının Finansal İstikrar Kurulu’nun Temmuz 2014 tarihli “Başlıca Gösterge Faiz Oranları Reformu”² raporundaki tavsiyeler sonucunda ortaya çıkan alternatif bir gösterge oranı gibi bir oranla değiştirilmesi de dâhil olmak üzere, bir gösterge faiz oranına ilişkin piyasa genelinde yapılan reformu ifade eder.
- 102C 102D–102N paragrafları yalnızca bu paragraflarda belirtilen hükümlere ilişkin istisna sağlar. İşletme, gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenen tüm korunma ilişkilerine korunma muhasebesinin diğer tüm hükümlerini uygulamaya devam eder.

Nakit akış değişkenliğinden korunmada gerçekleşme ihtimalinin yüksek olmasına ilişkin hüküm

- 102D 88(c) paragrafı uyarınca bir tahmini işlemin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olup olmadığının belirlenmesi açısından işletme, korunan nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen), gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğini varsayar.

Diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç ya da kaybın yeniden sınıflandırılması

- 102E Bir tahmini işlemin artık gerçekleşmesinin beklenip beklenmediğinin belirlenmesi amacıyla 101(c) paragrafındaki hükmün uygulanması açısından işletme, korunan nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen), gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğini varsayar.

Etkinliğin değerlendirilmesi

- 102F 88(b) ve UR105(a) paragraflarındaki hükümlerin uygulanması açısından işletme, korunan nakit akışlarının ve/veya korunulan riskin ya da korunma aracına ilişkin nakit akışlarının dayandığı gösterge faiz oranının (sözleşmeyle belirlenen veya sözleşmeyle belirlenmeyen), gösterge faiz oranı reformu sonucunda değişmediğini varsayar.

² “Başlıca Gösterge Faiz Oranları Reformu” raporuna http://www.fsb.org/wp-content/uploads/r_140722.pdf adresinden ulaşılabilir.

- 102G 88(e) paragrafındaki hükmün uygulanması açısından işletmenin, korunma işleminin fiili sonuçlarının UR105(b) paragrafındaki hükümleri karşılamaması nedeniyle bir korunma ilişkisine son vermesi gerekmez. Herhangi bir şüphenin doğmaması için, işletme korunma ilişkisine son verilmesinin gerekli olup olmadığını değerlendirmek için, 88(b) paragrafındaki ileriye yönelik değerlendirme de dâhil, 88'inci paragraftaki diğer koşulları uygular.

Finansal kalemlerin korunma kalem olarak tanımlanması

- 102H 102I paragrafı faiz oranı riskinin sözleşmeyle belirlenmeyen bir gösterge unsurundan korunması işlemine uygulanmadığı sürece işletme, tanımlanan unsurun ayrı olarak belirlenebilir olmasına ilişkin olarak 81 ve UR99F paragraflarında yer alan hükmü yalnızca korunma ilişkisinin başlangıcında uygular.
- 102I Korunma aracının ve korunma kalemin sıklıkla değişmesi nedeniyle işletmenin, korunma işleminin belgelendirilmesiyle tutarlı olarak, korunma ilişkisini yeniden düzenlemesi (ilişkiyi sonlandırması ve yeniden başlatması) durumunda (diğer bir ifadeyle işletmenin, hem korunma kalemlerin hem de korunma araçlarının uzun süre aynı kalmadığı dinamik bir süreç kullanması durumunda), işletme tanımlanan kısmın ayrı olarak belirlenebilir olmasına ilişkin 81 ve UR99F paragraflarında yer alan hükmü yalnızca korunma ilişkisinde bir korunma kalemi ilk tanımladığı sırada uygular. Değerlendirmenin korunma işleminin başlangıcında veya daha sonrasında yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, korunma ilişkisinde ilk kez tanımlandığı sırada değerlendirilmiş olan bir korunma kalem, aynı korunma ilişkisi içinde daha sonra yapılacak herhangi bir yeniden tanımlamada tekrar değerlendirilmez.

Uygulamanın sonlandırılması

- 102J İşletme, 102D paragrafını aşağıdaki tarihlerden erken olanında bir korunma kaleme uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunma kalemin gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
 - (b) Korunma kaleme ilişkin korunma ilişkisi sonlandırıldığında.
- 102K İşletme, 102E paragrafını uygulamayı aşağıdaki tarihlerden erken olanında ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunma kalemin gösterge faiz oranına dayalı gelecekteki nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
 - (b) Sonlandırılan korunma ilişkisiyle ilgili olarak diğer kapsamlı gelire yansıtılan toplam kazanç veya kaybın tamamı kâr veya zararda yeniden sınıflandırıldığında.
- 102L İşletme, 102F paragrafını aşağıdaki durumlarda bir korunma kaleme ve bir korunma aracına uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunma kalem için, korunulan risk veya korunma kalemin gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
 - (b) Korunma aracı için, korunma aracının gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında.
- Korunma kalem ve korunma aracına ilişkin korunma ilişkisine 102L(a) veya 102L(b) paragrafında belirtilen tarihlerden önce son verilmesi halinde işletme, korunma ilişkisine son verilen tarihte ilgili korunma ilişkisine 102F paragrafını uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır.
- 102M İşletme, 102G paragrafını aşağıdaki tarihlerden erken olanında bir korunma ilişkisine uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır:
- (a) Korunulan risk ve korunma aracı veya korunma kalemin gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizlik ortadan kalktığında ve
 - (b) İstisnanın uygulandığı korunma ilişkisine son verildiğinde.
- 102N Bir kalemler grubunu korunma kalem olarak veya bir finansal araç bileşimini korunma aracı olarak tanımlarken işletme, korunulan risk ve/veya ilgili kalemin veya finansal aracın gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizliğin ortadan kalkması durumunda, 102J, 102K, 102L veya 102M paragraflarından ilgili olanı uyarınca 102D-102G paragraflarını münferit bir kaleme veya bir finansal araca uygulamayı ileriye yönelik olarak sonlandırır.

Yürürlük tarihi ve geçiş

...

- 108G Eylül 2019'da yayımlanan ve TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'de değişiklikler yapan *Gösterge Faiz Oranı Reformu* 'yla 102A–102N paragrafları eklenmiştir. İşletme bu değişiklikleri 1 Ocak 2020'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygular. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Erken uygulama halinde bu husus dipnotlarda açıklanır. İşletme bu değişiklikleri, değişikliklerin ilk kez uygulandığı raporlama döneminin başında mevcut olan veya sonrasında tanımlanmış olan korunma ilişkilerine ve değişikliklerin ilk kez uygulandığı raporlama döneminin başında mevcut olan diğer kapsamlı gelire yansıtılan kazanç veya kayıplara geriye dönük olarak uygular.

TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar'da Yapılan Değişiklikler

24H ve 44DE–44DF paragrafları ile 24H paragrafından önce bir alt başlık eklenmiştir. Okuma kolaylığı açısından bu paragrafların altı çizilmemiştir.

Korunma muhasebesi

...

Gösterge faiz oranı reformundan kaynaklanan belirsizlik

- 24H İşletme, TFRS 9'un 6.8.4–6.8.12 paragraflarında veya TMS 39'un 102D-102N paragraflarında düzenlenen istisnaları uyguladığı korunma ilişkileri için aşağıdaki hususları açıklar:
- İşletmenin korunma ilişkilerini etkileyen önemli gösterge faiz oranları,
 - İşletmenin yönettiği ve gösterge faiz oranı reformundan doğrudan etkilenen riskin kapsamı,
 - İşletmenin alternatif gösterge oranlarına geçiş sürecini nasıl yönettiği,
 - İşletmenin bu paragrafları uygularken kullandığı önemli varsayım veya değerlendirmelerin tanımı (örneğin gösterge faiz oranına dayalı nakit akışlarının zamanlaması ve tutarı açısından gösterge faiz oranı reformunun yarattığı belirsizliğin ne zaman ortadan kalktığına ilişkin varsayım veya değerlendirmeler) ve
 - Söz konusu korunma ilişkilerindeki korunma araçlarının nominal tutarı.

Yürürlük tarihi ve geçiş

...

- 44DE Eylül 2019'da yayımlanan ve TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'de değişiklikler yapan *Gösterge Faiz Oranı Reformu*'yla 24H ve 44DF paragrafları eklenmiştir. İşletme bu değişiklikleri, TFRS 9 ya da TMS 39'da yapılan değişiklikleri uyguladığı zaman uygular.
- 44DF İşletmenin, Eylül 2019'da yayımlanan *Gösterge Faiz Oranı Reformu*'nu ilk kez uyguladığı raporlama döneminde, TMS 8 *Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar*'ın 28(f) paragrafında belirtilen sayısal bilgileri sunması gerekmez.